

ΞΕΝΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

L'homme ivre d'une ombre qui passe
porte toujours le châtement
d'avoir voulu changer de place.
BAUDELAIRE

1

Φτεροσαλεύει κ' ἡ ψυχὴ ποῦ μύριοι πόνοι
τὴ δέρνουν σάν πουλί μὲς στὴν ἀνεμοζάλη,
κ' ἡ σκέψη τρέμει σάν τὸ φῶς ὅταν νυχτώνει
καὶ στοῦ ἴσκιου ξεψυχάει τὴν ἄχαρην ἀγκάλη.

Κι ἂν γοργοκύκλωτοι περνοῦν, φεύγουν οἱ χρόνοι,
δὲν ἡμερώνουν τῆς ζωῆς τὴν ἄγρια πάλη,
κ' εἶναι ἡ καρδιά σάν βάρκα ποῦ χωρὶς τιμόνι
δὲν τῆς βολεῖ ν' ἀράζει πίσω στ' ἀκρογιάλι . . .

Σάν φάρος μὲς στὴν τρικυμιά, μαγικὴ χώρα,
δείχνεις τοῦ πρώτου πόθου τὸ λιμάνι τώρα
στὴ θλίψη ποῦ σὲ ξενιτιᾶς περνοδιαβαίνει.

Μά, στοῦ κόσμου τις πλάνες καὶ σὲ ὄνειρων ὥρα,
τῆς Μοίρας ἡ σκληρὴ κατάρα μὲ βαραίνει
κι ὀργὴ θεϊκὴ τὴν πλιὸ μικρὴ χαρὰ μοῦ σβένει.

2

Ἀνθίζουν καὶ οἱ ζωᾶς μὲ χίλιους τρόπους,
μὰ δὲν ριζώνουν ἔξω ἀπ' τις πατρίδες . . .
Ἐσένα μακαρίζω ποῦ ἄλλους τόπους
δὲν πόθησες ποτέ σου καὶ δὲν εἶδες.

Εἶσαι ὁ πλιὸ τυχερὸς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους,
σὲ δένουν τῆς Συνήθειας οἱ ἀλυσίδες,
κι ἀτάραχος στὴ φτώχεια καὶ στοὺς κόπους
κλεις στὴν καρδιά σου τις παλιᾶς ἐλπίδες.

Μὰ ὁ κοσμογυριστὴς μάταια σκορπίζει
τὰ χρόνια του κι ἀνήσυχος διαβαίνει . . .
Κι ἂν κάποτε σταθῆ, πῶς λαχταρίζει

στοῦ Ἑσπερινοῦ τὴν ὥρα τὴ θλιμμένη,
 πὸν τὴ γλυκεῖα πατρίδα τοῦ θυμίζει
 σὰν μακρινὴν ἀγάπη πεθαμένη!

3

Γνωρίζεις χῶρες, βλέπεις πολιτεῖες,
 ἀνθρώπινες συνήθειες ἀντικρίζεις,
 μὲς στ' ἀγριοκαίρια καὶ στὶς τρικυμίες
 περνᾷς ἔμπρὸς καὶ κάθε κῦμα σχίζεις·

Κι ὅπως στὶς μυθικὲς τὶς ἱστορίες
 ἀντίμαχος κι ἀδάμαστος γυρίζεις . . .
 Καὶ μὲς στὶς ἔγνοιες καὶ στὶς δυστυχίες
 νέα πλούτη στὴν ψυχὴ σου θησαυρίζεις.

Κ' ἐνῶ θαρρεῖς πολλὰ πὼς ἔχεις μάθει,
 πὼς ξέρεις νὰ νικᾷς τὸν ἀγριο πόνο,
 νὰ κυβερνᾷς μὲ φρόνηση τὰ πάθη,

θάρθη κάποια στιγμή μέσα στὸ χρόνο
 νὰ σοῦ δείξῃ τί ἀνώφελα πὸν ἐχάθη
 τῆς χαρᾶς τὸ ἀνθὶ ἀπ' τῆς ζωῆς τὸν κλῶνο.

4

Τὰ Ὀνειρά πάντα σὲ κυβερνᾶνε,
 οἱ πόθοι σου κ' οἱ ἀγάπες σου κ' οἱ ἐλπίδες
 πότε σὰν τὰ πουλιά πετοῦν, περνᾶνε,
 καὶ πότε σὲ κρατοῦν σὰν ἀλυσίδες.

Σὲ μαγεύουνε καὶ σὲ ξεγελᾶνε
 μακρινοὶ ξένοι τόποι πὸν δὲν εἶδες,
 τὰ πλανερὰ ταξίδια σὲ τραβᾶνε
 καθὼς σέρνει τὸ φῶς τὶς χρυσαλλίδες.

ὦ! νᾶξερεις τὴ θλίψη πὸν σὲ φθείρει,
 ἀσκλάβωτη ψυχὴ, δὲν θὰ ζητοῦσες
 στὸ ἀτέλειωτο τοῦ κόσμου πανηγύρι

νὰ μεθῆσεις, μὰ θὰ ξαναγυροῦσες
 πίσω, νὰ πιῆς νερὸ μὲς στὸ ποτῆρι
 πού, ὅταν ἦμονυ παιδάκι, ξεδιψοῦσες.

5

Στὴ θάλασσα τῶν Πόθων ἀρμενίζεις,
καὶ πάντα νέο ταξίδι σὲ προσμένει,
καὶ στὸ ἀκρογιάλι, πού ἄφησες, γυρίζεις
μὰ ματιὰ χαρωπὴ καὶ δακρυσμένη.

Ἡ ἄβυσσο καρτερεῖ, καὶ τὸ γνωρίζεις
πὼς ξάφνου τρικυμιὰ σὲ συντυχαίνει. . .
μὰ κράζεις:—«Χαῖρε Μοῖρα, πού χαρίζεις
τὸ θάνατο μίαν ὥραν ἀγριεμένη.

Δὲν θέλω τὴ ζωὴ πού σιγοσβύνει
σάν τὸ καντήλι πού δὲν ἔχει λάδι,
σάν ἄνθος διψασμένο στὸ λιβάδι.

Σὰν βάρκα κυματοδάρτη, πνιγμένη
στά τρόπαια τῶν ἀφρῶν, ἔτσι ἄς πηγαίνει
κ' ἢ ἀνδρεία ψυχὴ στὸ αἰώνιο τὸ σκοτάδι».—

6

Ὅ,τι ποθῶ στοὺς δρόμους πού διαβαίω
καὶ καθεὶ πού ὁ λογισμὸς μου πλάθει
ξάφνου πετάει ψηλά, πέφτει στά βάρη
ἢ πάει μπροστά κ' ἐγὼ ξοπίσω μένω.

Ἰσκιος ἀγάπης κ' ὄνειρο σβυμένο,
κ' ἢ ἐλπίδα—ἄστρο πού ἐκύλησε κ' ἐχάθη—,
οἱ σκέψεις σάν καπνός, ἀφρὸς τὰ πάθη,
κ' ἓνα ψέμα—ἡ ζωὴ—συνηθισμένο.

Χαίρομαι καὶ πονῶ κι ὅλο γυρεύω
τὰ πράγματα σωστὰ νὰ λογαριάσω.
Στὸ πέλαγο τῆς Πλάνης ταξιδεύω

καὶ ξέρω τὸ λιμάνι πού θὰ φτάσω . . .
Μὰ πάντα κυνηγῶ κάποια ἀλήθεια
ποῦναι κρυμμένη μὲς στά παραμύθια.

7

Σὰν τὰ πουλιὰ κ' οἱ στοχασμοὶ πετοῦνε
πάνου ἀπὸ τὸν γκρεμὸ κ' ἀπὸ τὸ κῆμα,
μὰ ἀπ' τῆς ζωῆς τὸν πόνο καὶ τὸ κρῖμα
οἱ ψυχές μας ἀνάπαιη ποθοῦνε.

Τοῦ ἔξοχικοῦ σπιτιοῦ μας νοσταλγοῦνε
μιὰν ἄκρη, κάτου ἀπ' τ'ἀνθισμένο κλῆμα,
ποῦ νὰ μοιάζει σὰν κούνια καὶ σὰν μνημα,
γλυκιὰ νὰ γείρουν νὰ λησμονηθοῦνε.

Τοῦ Ἥλιου τὸ φῶς χρυσόχαρο νὰ λάμπει . . .
οἱ ἐλίες εἰρηνικὲς ν' ἀργοσαλεύουν . . .
τὸ πέλαγο πλιὸ ἐκεῖ . . . κ' ἐδῶθε οἱ κάμποι . . .

Τὰ καράβια μακριὰ νὰ ταξιδεύουν . . .
νᾶρχονται τὰ πουλιά . . . Κ' εὐτυχισμένοι
νὰ ζοῦμε, σὰν τὰ δέντρα, ριζωμένοι.

8

Στὸ σπίτι μου ποτὲ νὰ μὴ γυρίσω
ἂν θάνατι ἀργὰ κι' ἂν θάνατι ὅλα χαμένα
κι' ἀφοῦ δὲν θὰ μποροῦν τὰ περασμένα
χρόνια τῆς νιότης νὰ ξανάρθουν πίσω.

Ἄν μοῦ μέλλει ρημάδια ν' ἀντικρίσω
κ' ἔρμους τάφους καὶ μάτια δακρυσιμένα,
κι' ὅσα γνώρισα πρὶν νᾶναι σὰν ξένα,
καὶ μόνο μὲ τὴ θύμηση νὰ ζήσω,

θὰ πῶ κάλλιο πὼς δὲν εἶχα πατρίδα,
πὼς ἀδέρφια δὲν μοῦδοσεν ἡ Μοῖρα,
πὼς πατέρα καὶ μάννα ἐγὼ δὲν εἶδα,

κι' ἀγνώριστος ἀπ' τῆς ζωῆς τὴ θύρα
θὰ ξεφύγω κρυφά, μὲ γοργὸ βῆμα,
γιὰ τὸ στερνὸ ταξίδι πρὸς τὸ μνημα.

9

Καὶ τὸ σπίτι μας σὰν καράβι μοιάζει,
—τί κι' ἂν θεμελιωμένο δὲν σαλεύει;—
στὰ πέλαγα τοῦ Ὀνειροῦ ταξιδεύει
καὶ ποτὲ σὲ λιμάνι δὲν ἀράζει.

Ὅταν ἡ αὐγὴ τῆς ζωῆς πρωτοχαράζει
κι' ὁ Ἔρωτας τίς φτωχὲς ψυχὲς μαγεύει,
ὁ πλάνος πόθος χῶρες νέες γυρεύει
ὡς ποῦ ἡ νύχτα τοῦ τάφου μᾶς σκεπάζει.

Εἶναι ὅλοι ταξιδιωτῆς, ὡς κ' ἐκεῖνος
 ποῦ παράλυτος γέρνει στὸ κλινάρι
 κ' εἶν' ἡ ὄψη του χλωμὴ σὰν ἄσπρος κρέινος

καὶ καρτερεῖ τὸν Χάρο νὰ τὸν πάρει.
 Στοὺς δρόμους τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου
 εἶν' ὅλοι ταξιδιωτῆς ἐδῶ κάτω.

10

Πάντα τὸ πρῶτο σπῖτι σου γυρεύεις
 καὶ πόθος μυστικὸς σοῦ καίει τὰ στήθη,
 μ' ἀκόμη καὶ νεκρὸς θὰ ταξιδεύεις
 σὲ μορφῆς μύριες ἀπ' τῆς γῆς τὰ βύθη.

Ἄν πέσεις σὰν Ἄνταϊὸς ἀναθαρρεύεις,
 καὶ ξεφγεύεις μὲ ὄρμη τὰ μάτια πλήθη,
 καὶ μὲ τοῦ Ἰκάρου τὰ φτερὰ σαλεύεις
 πάνου ἀπὸ τῆς ζωῆς τὸ παραμῦθι.

Κι' ἂν ἡ Μοῖρα σκληρὴ σὲ προβοδάει,
 ὦ ἀνήσυχη καὶ κοσμογυρισμένη
 ψυχῇ, κάποια χαρὰ σὲ περιμένει . . .

κι' ὁ ἀντίμαχος καιρὸς ἂν σὲ χτυπάει,
 γιὰ ἰδέξ ὁ τάφος πῶς ἀνθοβολάει,
 σὰν πατρίδα στερνὴ κι' ἀγαπημένη.

11

Μὲ λαχτάρω πικρὴ πάντα διαβαίνω
 ταξιδευτῆς ποῦ πλιά δὲν θὰ γυρίσει
 γιὰ τὸς Ἰσκιους πάει νὰ κνηγήσει
 σὲ κόσμω μαγικὸ κι' ὄνειρεμένο.

Κ' ἔχω τὸ στοχασμὸ σφιχτὰ δεμένο
 σὲ ἀγάπες καὶ χαρὲς ποῦ ἔχουνε οὐβύσει,
 σὲ συντρόφους ποῦ μ' ἔχουν λησμονήσει,
 σὲ χῶρες μακρινές, σὲ ὅ,τι χαμένο . . .

Μὰ εἶναι γιὰ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου
 σὰν χάρισμα θεϊκὸ κι' ὄνειρου θάμα
 ποῦ σβένει τὸν καημὸ τοῦ μάταιου πόνου . . .

Τὸ ἀστέρι τῆς Ἰδέας πηγαίνω τάμα
 στὰ σκαλοπάτια τοῦ Ἀπολλώνειου θρόνου,
 γι' αὐτὸ τραγοῦδι γίνεται τὸ κλᾶμα.

12

Τῆς Τέχνης ἡ ὁμορφιά, μὲς στὴ θλιμμένη
 ψυχῇ, στέλνει σὰν μυστικὴν ἀχτίδα
 κάποια γλυκειὰν ἀπόκοσμην ἐλπίδα
 καὶ διώχνει τοὺς καημούς, τοὺς φόβους σβένει.

Καὶ μὲ ἄνθια, ποῦ ὁ Καιρὸς δὲν τὰ μαραίνει,
 πλέκει μαζὶ σὲ ἀγάπης ἀλυσίδα
 τίς στιγμὲς τῆς ζωῆς, καὶ γιὰ πατρίδα
 μοῦ δίνει κάποια πλάση μαγεμένη.

Τί κι' ἂν ἀλαργινοὺς δρόμους ἐπῆρα;
 κι' ἂν ποθῶ μάταια μιὰ χαρὰ φευγάτη;
 κι' ἂν ἀργὰ φτάνω κ' εἶμαι κουρασμένος;

Ὁ κόπος μου δὲν ἦτανε χαμένος,
 ἀφοῦ θὰ μῶ στου Ὀνειροῦ τὸ παλάτι
 ἀπὸ τῆς Φαντασίας τῆ χρυσῆ θύρα.

(1908—1909)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

